

Suzbijanje zlouporabe opojnih droga (Opiate Drug Abuse Control)

Milan Čapalija

Centar za prevenciju ovisnosti Koprivničko-križevačke županije

Rad na prevenciji i suzbijanju zlouporabe opojnih droga u Koprivničko-križevačkoj županiji odvija se već niz godina putem aktivnosti koje je provodio Zavod za javno zdravstvo u suradnji sa drugim ustanovama iz područja zdravstva, školstva, socijalne skrbi, suda i lokalne zajednice. Kako su istraživanja o pojavnosti i učestalosti konzumiranja opojnih droga pokazala da je sve više mladih koji konzumiraju droge (prema anketiranju učenika srednjih škola, 1995. drogu je probalo 6,98%, a 2002. 18,30%), pokazala se potreba za osnivanjem Centra za prevenciju ovisnosti. Centar djeluje u okviru Zavoda za javno zdravstvo i nositelj je i koordinator svih aktivnosti koje se provode na planu zlouporabe opojnih droga. U Centru radi stručni tim kojeg čine: liječnik spec. javnog zdravstva, psiholog, psihijatar i viša medicinska sestra. Temeljne aktivnosti koje provodi Centar obuhvaćaju slijedeće:

- savjetovanje i postupak odvikavanja za konzumente
- rad s ovisnicima
- rad s obitelji konzumenata i ovisnika
- suradnja s ostalim sudionicima koji rade na suzbijanju ovisnosti
- informiranje i edukacija stanovništva o štetnosti i opasnostima zlouporabe droga
- epidemiološko-istraživački rad

Mladi i ostali korisnici usluga dolaze u Centar samoinicijativno, ali ih upućuju i centri za socijalnu skrb na prijedlog suda kada se provodi mjera obveznog liječenja zbog kaznenog djela zlouporabe opojnih droga. Neki dolaze na prijedlog liječnika opće ili školske medicine. U liječenje se nastoji uključiti i njihove roditelje.

Od kada se vodi evidencija o osobama liječenim zbog ovisnosti o opojnim drogama registrirano je 147 novootkrivenih ovisnika i konzumenata, od čega je najviše onih koji su konzumirali marihuanu, a nešto je manje ovisnika opijatskog tipa (29 ili 19,7% od ukupno liječenih).

Primarna prevencija ovisnosti

Centar uz mjere sekundarne prevencije i liječenje ovisnika značajnu pažnju posvećuje mjerama primarne prevencije. U tom pogledu razvijaju se u suradnji sa školama projekti koji unapređuju školske preventivne programe. Tako je od 2000. godine započeo projekt „Mladi za mlade“ u srednjim školama. On obuhvaća rad mladih na prevenciji ovisnosti i promicanju zdravih stilova života. U svi srednjim školama osnovane su edukativne skupine učenika za prevenciju ovisnosti, koje su nositelji preventivnih akcija u svojoj školi, a stručno su vođene od strane profesora u školi. Presentacija aktivnosti rada skupina nastoji se što više pratiti medijski. Provodi se redovita edukacija učenika putem seminara u organizaciji Centra.

Slične aktivnosti od ove godine provodit će se i u osnovnim školama. U tom pogledu provedena je edukacija nastavnika koji će biti stručni voditelji vršnjačkih skupina 7. i 8. razreda. Priprema se formiranje i edukacija vršnjačkih skupina po školama i provođenje preventivnih aktivnosti.

Poznato je da je preventivne aktivnosti po mogućnosti bolje provoditi u što ranijoj dobi. U tom cilju započeo je projekt prevencije u koprivničkim osnovnim školama pod nazivom „Otvoreni kišobran“. Namijenjen je učenicima šestih razreda, a u njega su uz učenike uključeni njihovi roditelji i nastavnici. Program će se odvijati putem radionica i bit će evaluiran.